

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

חדשות העימות הישראלי פלסטיני

(1-15 ינואר, 2006)

[תוכן העניינים](#)

[אירועים בולטים](#)

[בשטח](#)

[טרור מלבנון](#)

[נתונים](#)

[סטטיסטיים](#)

[הזירה הפנים](#)

[פלסטינית](#)

נמשכים הניסיונות של גורמי טרור בלבנון לשגר אמצעי לחימה לארגוני הטרור הפועלים ברצועה. בצילומים: ספינה שנעצרה ע"י צבא לבנון ועליה נשק ותחמושת, שהיו מיועדים להגיע לרצועת עזה (צילום: טלוויזית "אלמנאר", 8 ינואר)

עיקרי תמונת המצב

- בשטח נמשכה מגמת העלייה (שהחלה בחודש הקודם) בהיקף ירי רקטות ה"קסאם" לעבר יישובי הנגב. צה"ל המשיך לבצע צעדי סיכול ומנע ובכלל זה ירי לעבר אתרי השיגור וצירי הגישה אליהם והריגת פעיל טרור, שעמד מאחורי ירי הרקטות, באמצעות תקיפה מהאוויר.
- על רקע השתתפותה בבחירות הקרבות חזרה תנועת ה"חמאס" על עמדותיה המוכרות בדבר אי הכרה בישראל, או הכרה בהסכמים שנחתמו בינה לבין "הרשות הפלסטינית" והמשך המאבק המזוין נגד ישראל (הגם שכמה פעילים ב"חמאס" ניסו לרכך או לעמעם מסרים אלה). בו בזמן נכללת במצע של "חמאס" קריאה לרפורמות שלטוניות, הנופלת על אוזניים קשובות בקרב הציבור הפלסטיני שקצה נפשו מגילויי האנרכיה והשחיתות.

אירועים בולטים בשטח

נמשכת מגמת העלייה בהיקף ירי רקטות ה"קסאם" לעבר יישובי הנגב

- במהלך השבועיים האחרונים נמשכה שיגרת ירי רקטות ה"קסאם" ופצצות המרגמה לעבר שטח ישראל. במהלך השבועיים אותרו 40 נפילות (בפועל היו נפילות נוספות שלא אותרו, חלקן בשטח רצועת עזה). נטילות האחריות לביצוע הירי פורסמו בעיקר ע"י "פת"ח"/"גדודי חללי אלאקצא" ו"הג'האד האסלאמי בפלסטין" (בקרב נטילות האחריות ממשיכה לבלוט "העדרות" ה"חמאס").
- יצוין כי בחודש ההינתקות (אוגוסט) ובשלושת החודשים שלאחר מכן חלה **ירידה** במספר אירועי הירי תלול המסלול מהרצועה, לאחר השיא של חודש יולי (221 אירועים). בחודש **דצמבר** 2005 חלה **עליה** ניכרת במספר אירועי הירי (91) **ומגמה זו נמשכה גם במחצית הראשונה של ינואר 2006.**

- בתגובה לירי תלול המסלול המשך צה"ל לבצע תקיפות מהאוויר לעבר אתרי השיגור. במסגרת זו תקף חיל האוויר במהלך השבועיים האחרונים מספר פעמים יעדים ברצועת עזה תוך התמקדות בצירי הגישה לאתרי הירי.
- במקביל, **נמשכה הביקורת כלפי הירי ומבצעיו** בקרב בכירים ב"רשות" ובקרב האוכלוסייה הפלסטינית. כך למשל, יאסר עבד רבה, חבר הוועד הפועל של אש"ף, ציין כי ירי הרקטות אינו נחשב ל"התנגדות" וכי הרקטות הפכו לתופעה "טרגית וקומית" משום שמחד גיסא הן אינן פוגעות במטרותיהן ומאידך גיסא הן מסבות נזק לאוכלוסייה הפלסטינית ברצועה ("אלחליג", 9 ינואר). כמו כן דווח כי אזרח פלסטיני, תושב בית לאהיה, שניסה למנוע מחולייה של "הג'האד האסלאמי בפלסטין" לשגר רקטות, נורה ונהרג ע"י חברי החוליה (אתר משרד הפנים הפלסטיני, 1 ינואר).

נמשכת מגמת עליה בשיגור רקטות לעבר שטח ישראל בתמונה:
הכנת רקטת "קסאם" לשיגור לעבר קיבוץ זיקים (טלוויזית "אלג'זירה", 22 דצמבר)

הריגת פעיל טרור בכיר של "הג'האד האסלאמי בפלסטין"

- ב-1 ינואר תקף צה"ל מהאוויר במחנה הפליטים ג'באליה (צפון רצועת עזה) רכב בו נסע פעיל בכיר של "הג'האד האסלאמי בפלסטין". כתוצאה מהתקיפה נהרג **סעיד עבד אל פתאח אבראהים ג'ודיאן**, אשר היה מעורב בירי תלול מסלול לעבר מטרות ישראליות בשבועות האחרונים.
- פעיל הטרור שנהרג, סעיד ג'ודיאן, בן 41, מבית לאהיה, היה עצור בישראל (1997-2002) בשל פעילותו בארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין". לאחר שחרורו מהכלא הוא חזר לפעילות טרוריסטית והפך לאחד הפעילים הבכירים בצפון רצועת עזה. הוא היה מעורב בתכנון והנחייה של פיגועים רבים במתווים שונים. בשבועות האחרונים היה אחראי על חולייה בצפון רצועת עזה, שביצעה ירי רקטות לעבר ישראל.

תקיפת פעיל טרור בכיר בג'באליה ("אלג'זירה", 2 ינואר)

מעצר פעיל טרור בכיר ב "הג'האד האסלאמי בפלסטין" באזור ג'נין

- במהלך מבצע של כוחות הביטחון נעצר (10 ינואר) בעיירה קבאטיה (דרומית לג'נין), **עמאד אלדין שוכת עארף כמיל**, כבן 22, תושב העיירה, פעיל בכיר בארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין". בביתו נתפסו רובה מסוג קלצ'ניקוב ותחמושת. המחבל עלה לעמדת מפתח בעקבות הריגתם ומעצרם של בכירי הארגון בחודשים האחרונים. הוא עמד בקשר עם פעילי "הג'האד האסלאמי בפלסטין" ביהודה ושומרון וכן עם גורמים שמחוץ ל"שטחים", **מהם קיבל הדרכה ומימון עבור הארגון לתכנון פיגועים**.

הקלות בסגר לאוכלוסייה הפלסטינית ביהודה ושומרון

- במערכת הביטחון הוחלט להקל על הסגר הכללי המוטל על האוכלוסייה הפלסטינית באזור יהודה ושומרון (שהוטל בדצמבר בעקבות הריגתו של חייל צה"ל במחסום דרומית לטול כרם ע"י מחבל מתאבד). החל מ-14 בינואר. במסגרת זו:

• אושרה כניסת 10,000 פועלים לעבודה בשטח ישראל.

• אושרה כניסת 1,700 עובדי ארגונים בין-לאומיים לישראל מתוכם קיבלו 350 אישורי כניסה לרצועת עזה.

• אושרה כניסת 300 פועלים לעבודה במזרח ירושלים.

טרור מלבנון

מעצר פעילי "אלקאעדה" ע"י כוחות הביטחון של לבנון

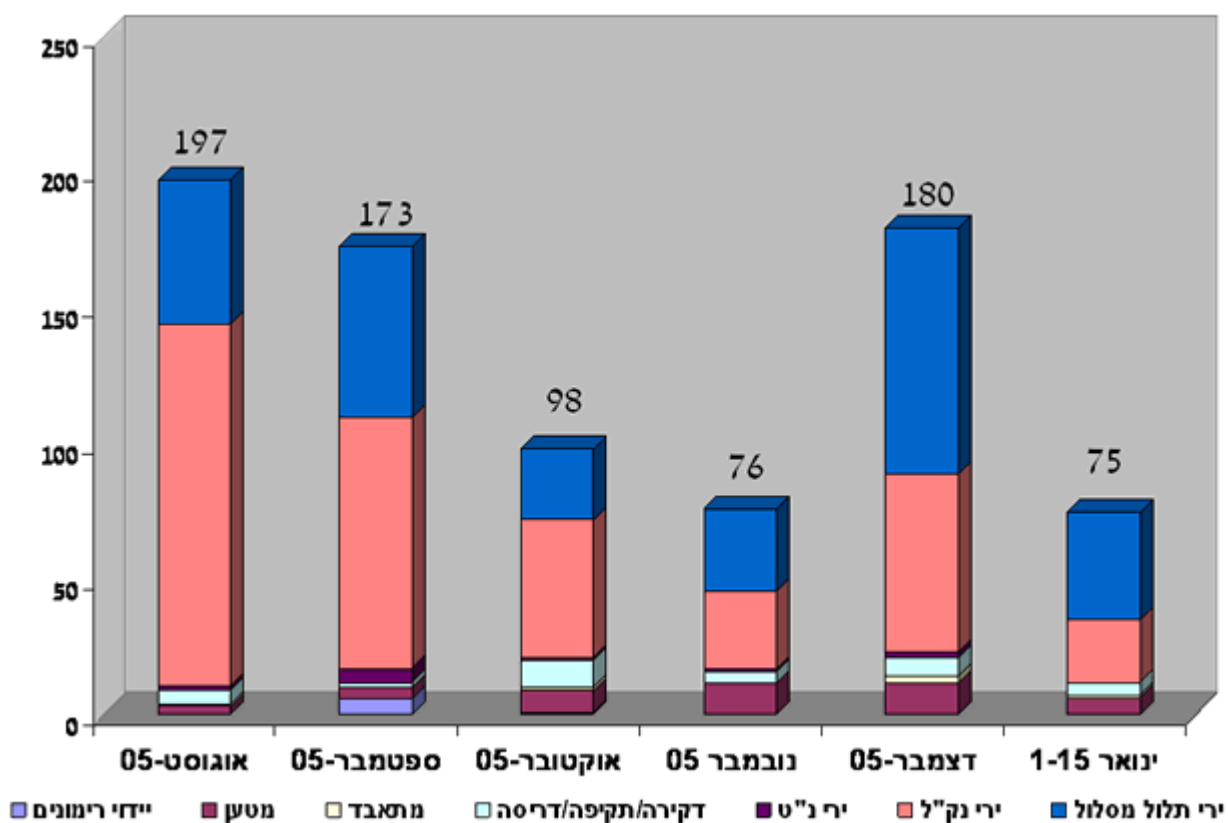
- כוחות הביטחון הלבנוניים עצרו 13 פעילי "אלקאעדה" (שבעה סורים, שלושה לבנוניים, סעודי, ירדני ופלסטיני). השלטונות הלבנוניים הטילו איפול על נסיבות מעצר הקבוצה אשר תכננה, ככל הנראה, להקים תשתית טרור בלבנון. במהלך החקירות הובררה מעורבות חברי הקבוצה ברכש נשק והחזקת תיעוד מזויף ("אלספיר", 13 ינואר). נגד חברי הקבוצה נפתחה חקירה והוגשו כתבי אישום. אפשר שהעצורים משתייכים לארגונו של אבו מצעב אלזרקאוי, מנהיג "אלקאעדה" בעיראק, והם עברו לאחרונה ללבנון לאחר שפעלו זמן מה בשטח סוריה.
- יוזכר כי ב-29 דצמבר פרסם ארגונו של אבו מצעב אלזרקאוי נטילת אחריות על ירי הרקטות לעבר ישראל שבוצע מדרום לבנון (ליל 27-28 דצמבר). ירי זה בוצע ע"י גורמים פלסטינים בעלי זיקה ל"ג'האד העולמי" (ראה להלן). לא ברור בשלב זה האם חברי קבוצת "אלקאעדה", שנעצרה לאחרונה ע"י כוחות הביטחון הלבנוניים, היו אלה אשר עמדו מאחורי ירי הרקטות לעבר ישראל.

חיל הים הלבנוני עצר ספינת מחבלים בדרכה לרצועת עזה

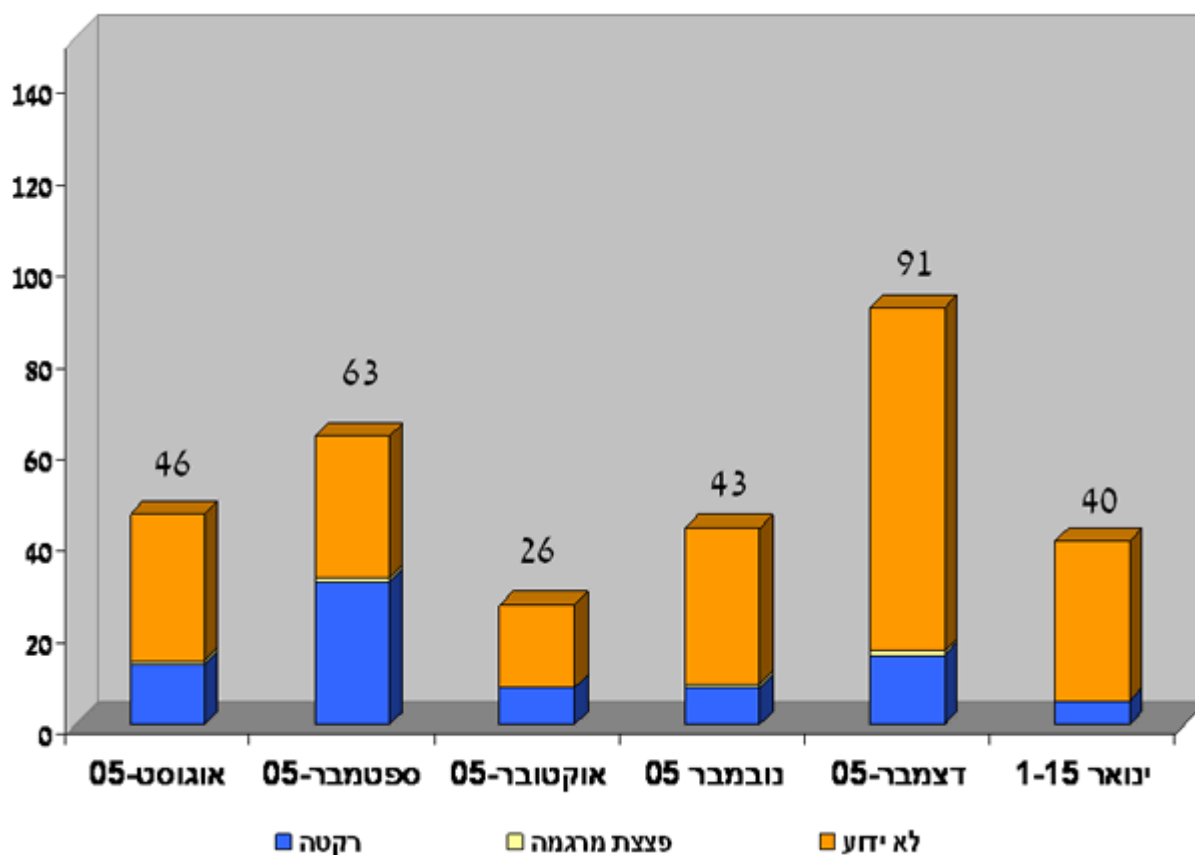
- סיור של חיל הים הלבנוני עצר ב-6 ינואר בחוף טריפולי שבצפון לבנון ספינת עמוסה בנשק ותחמושת שהייתה בדרכה לרצועת עזה. על גבי הספינה נתפס מטען, שכלל חומרי נפץ מסוגים שונים, נפצים חשמליים, רקטות RPG ורימונים. הספינה יצאה ממחנה הפליטים נהר אלבארד. ארבעת הפלסטינים שהיו בספינה נמלטו ממנה אולם צבא לבנון הצליח ללכוד אותם ב-7 בינואר ("אלחיאת", 12 ינואר).
- בשלב זה לא ברורה זהות הארגון שעמד מאחורי שיגור הספינה. מקור לבנוני מסר לכתב "אלחיאת" (12 ינואר) כי ארבעת העצורים הודו, שמחבל בכיר ב"עדת התומכים" ("עצבת אלנצאר") במחנה הפליטים נהר אלבארד, הוא זה ששיגר את הספינה לרצועה.
- "עצבת אלנצאר" ("עדת התומכים") הינו ארגון פלסטיני, בעל אידיאולוגיה אסלאמית רדיקלית, הפועל בלבנון, בעיקר במחנה הפליטים עין אלחלווה. הארגון קשור לגורמי "הג'האד העולמי", כולל ארגונו של אבו מצעב אלזרקאוי. לאחרונה היה ארגון זה מעורב בירי רקטות לעבר ישראל (ליל 27-28 דצמבר).

נתונים סטטיסטיים

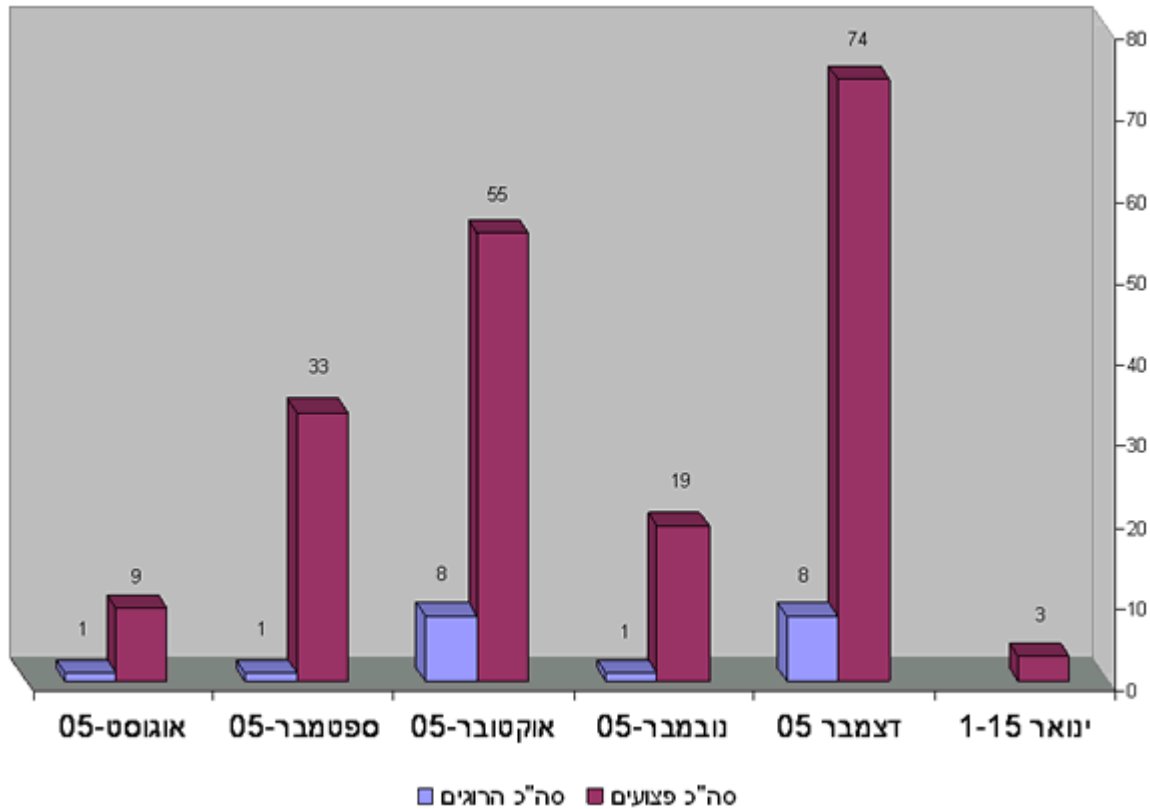
מאפייני הפיגועים בחלוקה חודשית

ירי נשק תלול מסלול בחלוקה חודשית (מאז ההינתקות)

נפגעים ישראלים בחתך חודשי

הזירה הפנים פלסטינית

מצע הבחירות של ה"חמא"ס" שפורסם ערב הבחירות ל"רשות המחוקקת" מבטא אי הכרה בישראל

וחתירה להמשך המאבק האלים נגדה לצד קריאה לרפורמות בזירה הפנים פלסטינית.

- ערב הבחירות ל"מועצה המחוקקת" פרסמה תנועת ה"חמא"ס את המצע הרשמי שלה. במצע באים לידי ביטוי עמדות היסוד המיליטנטיות המוכרות של התנועה בכל הנוגע לישראל בצד הקריאה לרפורמה שלטונית וחוקתית בזירה הפנים פלסטינית, הנופלת על אוזניים קשובות בקרב הציבור הפלסטיני, שנקעה נפשו מהשחיתות ומהאנרכיה.

להלן עיקרי המצע¹:

¹ על פי אתר האינטרנט של ה"חמא"ס" (011 ינואר).

- עקרונות יסוד:** העם הפלסטיני הוא חלק מהאומה הערבית /אסלאמית. האסלאם הינו מקור הסמכות הפוליטית, כלכלית, חברתית וחוקתית. **פלסטיין היא חלק אינטגרלי מהאדמה הערבית אסלאמית ולעם הפלסטיני זכות בלתי מעוררת עליה.** לעם הפלסטיני זכות להגדרה עצמית, זכות על ירושלים ועל המקומות הקדושים וזכות להקמת מדינה ריבונית שבירתה ירושלים. **זכות השיבה ניתנת לכל הפליטים והעקורים.** לעם הפלסטיני **הזכות להיאבק לסיום הכיבוש (הישראלי) בכל האמצעים לרבות המאבק המזוין.**
- מדיניות פנים:** תנועת ה"חמא"ס קוראת לרפורמה שלטונית וחוקתית. מצעה כולל את עקרונות השמירה על חירויות הפרט וחירויות הכלל, מאבק בשחיתות באמצעות שקיפות ופיקוח על ניהול התקציבים, הגנה על מוסדות החברה האזרחית, סיוע כלכלי לשכבות מצוקה, גיבוש סולידיאריות חברתית והבטחת זכויות כלכליות לאסירים. בתחום החינוך קורא המצע ליישום חוק חינוך חובה וקובע כי **האסלאם** הוא הבסיס לחינוך. המצע קורא גם לשיפורים במעמד האישה.
- מדיניות חוץ:** המצע קורא לאימוץ אסטרטגיה השמה את הדגש על הידוק הקשר עם עולם הערבי/מוסלמי, תוך המשך שימור היחסים עם הקהילה הבינלאומית. **המצע גורס תמיכה ב"התנגדות" (קרי – המשך הטרור), מאמץ להשגת לגיטימציה ערבית ובינלאומית ל"מאבק נגד הכיבוש" (קרי להמשך הטרור) "והינתקות כלכלית" מישראל.**
- מאמר שהתפרסם בעיתון המצרי "אלאהראם" (14 ינואר) מתח ביקורת על מצע ה"חמא"ס" שכונה "אידיאולוגיה קיצונית" המבוססת על שלילת האחר, המנחילה שנהא בין העמים ומהווה מכשול בפני השגת שלום. המאמר קרא ל"חמא"ס" להכיר בישראל ולא לעשות שימוש בסיסמא של "השמדת ישראל" עבור תעמולת הבחירות שלה.
- מחמוד אלזהאר, מבכירי ה"חמא"ס" הבהיר כי גם אם תיטול התנועה חלק ב"מועצה המחוקקת" היא **לא תכיר במדינת ישראל ולא תכיר בהסכמים שנחתמו בינה לבין "הרשות הפלסטינית"**. לדבריו "גדודי עז אלדין אלקסאם" (הזרוע המבצעית טרוריסטית של הארגון) ישארו על

כנם ואף יגדילו את יכולותיהם המבצעיות. הוא ציין גם כי לאחר כניסת ה"חמא"ס" ל"מועצה המחוקקת" תעודד התנועה את מנגנוני הביטחון ואת שאר הארגונים **להמשיך במאבק נגד ישראל** (סוכנות הידיעות הפלסטינית, 14 ינואר). דובר אחר של הארגון, אסמאעיל הניה, התבטא כי בנקודת הזמן הנוכחית פעילות "ההתנגדות" (קרי – המשך הטרור נגד ישראל) הינה החשובה ביותר ורק לאחר מכן תתפנה ה"חמא"ס" לעשייה פוליטית (רדיו "אלאקצא", 13 ינואר).

מחמוד אלזהאר: אי הכרה בישראל והמשך המאבק המזויין
(אתר האינטרנט של ה"חמא"ס" 15 ינואר)

- עם זאת, על רקע הבחירות המתקרבות, ניסו גורמים ב"חמא"ס" "לרכך" או לעמעם את המסרים הללו המשקפים נכוחה את עמדות ה"חמא"ס" כך למשל, מחמוד אבו טיר, תושב אבו טובא שבמזרח ירושלים, המועמד במקום השני ברשימת ה"חמא"ס", התבטא כי התנועה אינה שוללת מגעים עם ישראל. ע'אזי חמד, ממועמדי התנועה במחוז רפיח, ציין כי מצע ה"חמא"ס" מכיר בהקמת מדינה זמנית בגבולות 67 וההחלטה בנושא ההכרה בישראל לא תיפול בטווח הזמן הקרוב.

נמשכת מצב האנרכיה ב"שטחים"

- למרות "חג הקורבן" נמשכו תופעות האנרכיה ב"שטחים" בדגש על רצועת עזה שם שורר תוהו ובוהו מוחלט. חמושים פלסטינים המשיכו לתקוף משרדים ומתקנים המזוהים עם "הרשות הפלסטינית" ברצועת עזה ובגדה המערבית. שיאן של התקריות היה עימות אלים עם כוחות מצריים במעבר הגבול ברפיח (4 ינואר). קבוצה של חמושים פלסטינים מ"פת"ח/"גדודי חללי אלאקצא" ניסתה לפרוץ את ציר "פילדלפי" לעבר מצרים במחאה על מעצרו של אחד ממנהיגיהם (בחדש שהיה מעורב בחטיפת שלושה אזרחים בריטיים ב-31 דצמבר). החמושים סגרו למשך מספר שעות את מעבר הגבול והשתלטו על ארבעה בנייני ממשל (סוכנות הידיעות, אי.פי).

חג הקורבן בצל האנרכיה: אבו מאזן (משמאל) נוטל חלק בתפילת החג
(טלוויזיה פלסטינית, 10 ינואר)

- במהלך התקרית נהרגו שני חיילים מצריים ו-25 נפצעו. שלושה פלסטינים נפצעו מירי התגובה של המצרים. מצרים הודיעה על עוצר באזור "ציר פילדלפי", ודרשה מ"הרשות הפלסטינית" לשגר מיד כוחות לאזור ולהביא להפסקת הירי. התקרית זכתה לגינויים ברחוב הפלסטיני. ה"פת"ח וה"חמא"ס" (שגם אנשיהם מעורבים בגילויי האנרכיה) ארגנו תהלוכות מחאה בהן גונו האנרכיה והריגת שני החיילים המצריים (טלוויזיה פלסטינית, סוכנות הידיעות "ראמתאן", 6 ינואר).
- להלן כמה דוגמאות נוספות לאנרכיה המשתוללת:

- **אירוועי ירי בסמוך לבתי/משרדי בכירים ב"רשות"**: סמוך לביתו של נצר יוסף, שר הפנים הפלסטיני, ברמאללה נורו מספר יריות (12 ינואר). בעקבות האירוע נפצעו מספר אנשים (יתכן מירי של מאבטחיו של נצר יוסף). תקרית ירי נוספת ארעה בסמוך ללשכתו של אבו עלאא', אשר בוצעה כנראה ע"י פעילי "פת"ח" מבצעיים.

• **חטיפות אזרחים זרים** : נמשכת התופעה של חטיפת אזרחים זרים ברצועה אזרחי איטלקי נחטף בעזה ושחרר זמן קצר לאחר מכן (סוכנות הידיעות "ראמתאן", 1 ינואר). כמו כן נכשל ניסיון חטיפה של עיתונאים יפנים ברפיח (2 ינואר) ואזרחים אמריקאים ברפיח (4 ינואר).

• קבוצת חמושים המשתייכת ל"פת"ח/גדודי חללי אלאקצא" התעמתה עם כוחות המשמר הנשיאותי הפלסטיני במהלך ניסיון השתלטות על משרד הגיוס והארגון של "פת"ח בעזה. זאת במחאה על אי שילובם של פעילי הזרוע המבצעית ברשימה ל"מועצה המחוקקת". כתוצאה מהעימות נהרג אחד החמושים ונפצעו שלושה שוטרים ("אלאיאם, 8 ינואר).

• האוכלוסייה הפלסטינית ממשיכה לצפות כי "הרשות הפלסטינית" תנקוט במהלכים ביטחוניים אפקטיביים ששיבו לכונו את החוק והסדר. בכירי "הרשות", כולל אבו מאזן, הודו כי התגברות האנרכיה נובעת מחולשת "הרשות". מפקד המשטרה הפלסטינית, עלאא' חסני, הודה כי עשרות שוטרים הצטרפו לארגונים החמושים השונים על מנת להבטיח את ביטחונם האישי. נצר יוסף, הממונה על תיק הפנים, הורה למפקדי מנגנוני הביטחון להעמיד לדין צבאי פעילים במנגנוני הביטחון המעורבים באירועי האנרכיה. לשכת עורכי הדין ברצועה החליטה להשבית למספר ימים את פעילות חבריה במחאה על המשך ההתקפות על מערכת המשפט הפלסטינית.